

dog føres nogen Kontrol, særlig hvad Almueskolen angaar; ellers vilde vi virkelig udsætte os for, at Almueskolen blev oversvømmet med Skolebøger, som vilde være særdeles lidet heldige for Eleverne. Jeg skal i saa Henseende tillade mig at meddele, hvad der er mig bekendt fra min Deltagelse i Lærerforsamlinger, at der var en Del Lærere, som havde paatænkt, at de i Forening vilde udgive en dansk Læsebog, saaledes at enhver bidrog sit dertil, idet de saa skulde forpligte sig indbyrdes til at arbejde for, at denne Læsebog blev indført i deres Skoler, og saaledes sikre sig til at kunne finde Afsætning paa Bogen. Men til Lærerstandens Ære skal jeg sige, at paa det Møde, hvor denne Sag blev bragt frem, strandede dette Forsøg paa at indføre et Slags Andelssystem for Udgivelse af Lærebøger paa Lærernes energiske Modstand. Det maa dog absolut antages, at hvis vi ikke faa nogen som helst Kontrol med de Bøger, som blive brugte i Skolen, ville vi komme ind i et slemt Virvar. Derfor er en anbefaling nødvendig, men i øvrigt skal jeg tilstaa, at jeg er det ærede Medlem taknemmelig, fordi han har bragt denne Sag frem, idet jeg kan sige, at jeg principielt er enig med ham i, at der vokser en alt for stor Literatur op af anbefalede Bøger, og jeg skal for mit Vedkommende ogsaa nok befytte mig paa at faa dette indskrænket, saaledes at man for Fremtiden kan være meget varsom med at anbefale saadanne Bøger. Men det maa ske med Lempe. Kunde det blot lykkes at faa Skoleloven ført igennem, skulde vi ogsaa nok faa denne Sag ordnet. Der er dernæst et andet Punkt, som det ærede Medlem fremdrog, nemlig Spørgsmaalet om de videnskabelige Værker, som udgives med Understøttelse af Kirke- og Undervisningsministeriet. Jeg maa tilstaa, at jeg for nogle Aar siden har set ganske anderledes paa den Sag, end jeg nu gør, thi nu ser jeg paa den ganske med samme Øjne — og det har jeg gjort i adskillige Aar — som det ærede Medlem. Jeg har selv gjort mig skyldig i den Forseelse at lade en Bemærkning om Understøttelsen sætte paa Titelbladet af en Bog; men jeg mente egentlig, at en Forfatter burde gøre det, naar han havde faaet Understøttelse, for derved at antyde, at det ikke alene var ham selv, det skyldtes, at dette Arbejde kom frem. Forholdet er jo nemlig det, at egentlige videnskabelige Arbejder her i Landet ikke kunne udkomme, hvis Forfatteren da ikke er Rigmand, medmindre de faa Ministeriets Understøttelse, thi der er

ofte et temmelig stort pekuniært Tab forbundet med Udgivelse af et saadant Arbejde, og det var med denne Betragtning for Øje, at jeg satte Bemærkningen paa Titelbladet. Jeg er imidlertid senere kommen til at se ganske anderledes paa den Sag, idet jeg er bleven opmærksom paa, at det benyttes og søges benyttet som en Reklame for Bogen, og der er jeg fuldstændig enig med den ærede Taler i, at dette ikke bør finde Sted. Det glæder mig da at kunne sige ham, at allerede for 1 a 2 Aar siden — jeg husker ikke nøje hvornaar, — altsaa under min højtærede Formand — blev det af Ministeriet bestemt, at naar der uddeltes Understøttelser til Udgivelse af videnskabelige Værker, skulde Forfatteren, naar han fik Underretning om, at han havde faaet Understøttelse, tillige have Meddelelse om, at han ikke maatte sætte det paa Titelbladet; det er altsaa en Uskik, som nu er ophævet. Naar derefter det ærede Medlem talte om at sikre Anvendelsen af Penge til Kunstmuseer i Provinserne og særlig saaledes, at det blev til Fordel for Indkøb af Billedhuggerarbejder, skal jeg tilføje, at det er en Sag, jeg ikke kendte, den Gang det ærede Medlem drog det frem forleden Dag. Jeg har imidlertid faaet Sagen frem, og det viser sig nu, at den har været Genstand for omhyggelig Overvejelse i Ministeriet; men der er rejst væsentlige og stærke Betænkeligheder derimod af den Mand, som paa Ministeriets Vegne fører Tilsyn, idet han har gjort gældende, at det, hvis det skulde gennemføres, vilde medføre en Indgriben over for de private Museers lokale Bestyrelser; som de vistnok ikke vilde synes om, at der endvidere var forskellige Vanskeligheder derved, som gjorde, at han ikke kunde tilraade det, men at der fra denne Mands Side stadig gennem Medhjælpere føres Tilsyn med Samlingerne og derfor ogsaa Tilsyn med, hvad der anskaffes. Jeg har imidlertid kun haft meget kort Tid til at overveje denne Sag; men jeg skal love det ærede Medlem, at jeg vil tage den under alvorlig Overvejelse, saa snart som muligt. Saa blev der gjort en lille Bemærkning af det ærede Medlem om en uheldig Udtryksmaade i Forslaget paa et enkelt Punkt, nemlig om Afskrivning af mangelfulde eller ufuldstændige Ministerialbøger. Jeg skal indeømme, at Affattelsen ikke er saa heldig, som den kunde være. Sammenhængen er naturligvis den, at der af Ministerialbøger altid er Dubletter, naar en er ufuldstændig eller helt mangler,